

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۵/۰۶/۱۴۰۱	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: کلیه رشته‌ها
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزش http://aee.medu.ir	دانش آموزان وزان، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرگشتو در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۱		
نمره	سوالات (پاسخ برگ دارد)		

قلمرو زبانی (نمره ۷)

۱	جمله «خالی شدن قلب سالک از آنچه جز خداست» در توضیح کدام اصطلاح عرفانی آمده است؟ الف) استغنا ب) اشتیاق پ) تحرید ت) تفرید	۰/۲۵
۲	در کدام بیت، واژه‌ای هم‌معنی واژه «جبهه» به کار رفته است? الف) دلم را داغ عشقی بر جبین نه ب) الهی سینه‌ای ده آتش افروز زبانم را بیانی آتشین ده در آن سینه دلی وان دل همه سوز	۰/۲۵
۳	برای هریک از واژه‌های مشخص شده، یک برابر معنایی مناسب بنویسید. الف) بخوش چو شرزه شیر ارغند ب) دستستان را بر چشم‌های درشتستان، <u>حمایل</u> کرده بودید.	۰/۵
۴	در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟ الف) مرد نقال از صدایش ضجه می‌بارید. ب) گفتم: «د بگیر که این ناز شصتت باشد.»	۰/۲۵
۵	در بیت زیر، واژگانی را که در زبان فارسی «هم آوا» دارند، مشخص کنید. «از بهر تو صد بار ملامت بکشم	۰/۵
۶	در هریک از موارد زیر، املای واژه‌ای <u>نادرست</u> است؛ شکل درست آن را بنویسید. الف) هنگام چریق آفتتاب کنار قنات حسنی در شهر سیرجان اتراق می‌کردیم. ب) صدای مهیب آن، صدای کودکانه اما خشک کلاش را در خود حزم می‌گرد.	۰/۵
۷	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) تنها برای تعلیم گرفتن، (شبح / شب) شما را در میان تاریکی تعقیب می‌کردم. ب) چو عاجز گشت خسرو در جوابش پ) سیاوش چنین گفت کای شهریار که دوزخ مرا زین سخن گشت (خار / خوار)	۰/۷۵
۸	در هریک از مصراع‌های زیر، فعل‌های مشخص شده را از دیدگاه معنایی بررسی کنید. الف) گفت: «نzdیک است والی را سرای؛ آنجا <u>شویم</u> » ب) گفت: «می بسیار خوردی؛ زان، چنین بی خود شدی»	۰/۵
۹	نوع «نقش‌های تبعی» مشخص شده را در متن «ما پوندگان را نیز پیشوا و <u>شهریاری</u> است. نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی بلند آشیان دارد.» بنویسید.	۰/۵
۱۰	با توجه به ایيات زیر، به پرسش‌های داده شده، پاسخ دهید. الف) مفهوم نشانه «ان» را در واژه «خندان» چیست؟ ب) در بیت دوم جمله «هسته (پایه)» و جمله «وابسته (پیرو)» را مشخص کنید. لб خندان بیاور چون لب جام که باشد شادمانی را سزاوار	۰/۲۵ ۰/۵

ادامه سوالات در صفحه دوم

مدّت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نامه خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۶/۱۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: کلیه رشته‌ها
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرگشود در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۱		

ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)	نمره
------	------------------------	------

۱۱	در این بخش از سروده «مهدی اخوان ثالث»، کدام ویژگی دستوری زبان کهن به کار رفته است؟ «بر درختی که به زیرش ایستاده بود / و بر آن بر تکیه داده بود»	۰/۲۵
۱۲	نوع «حذف» را در هریک از عبارات زیر، مشخص نمایید. الف) زندگی، سخت آلوده است و انسان ماندن، سخت دشوار. ب) تو نیز تیرانا، گشاده دستی و کرامت را از درختان میوه دار بیاموز.	۰/۵
۱۳	در بیت «محرم این هوش جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست»: الف) وابسته وابسته را مشخص کنید. ب) نوع وابسته وابسته را بنویسید.	۰/۵
۱۴	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را در جمله زیر، بنویسید. «او بندۀ خود را عاشق خود کند، آنگاه بر بندۀ عاشق باشد و بندۀ را گوید: تو عاشق و محبّ مایی.»	۰/۵
۱۵	با توجه به نوشتۀ زیر، درستی یا نادرستی هریک از موارد داده شده را تعیین کنید. «دیدم چپ و راست مهمان‌ها دراز کشیده‌اند. گفتم: «آقای مصطفی خان خیلی معذرت خواستند که مجبور شدند بدون خدا حافظی با آقایان بروند.» الف) «و» در جمله «چپ و راست مهمان‌ها دراز کشیده‌اند» پیوند هم‌پایه‌ساز است. درست ☐ نادرست ☒ ب) «که» در جمله ماقبل پایانی، پیوند وابسته‌ساز است.	۰/۵

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۶	کدام گزینه، مصراع دوم بیت زیر، است? «.....» الف) ای محسن شهید من، ای حُسن بی گناه ب) یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه	۰/۲۵
۱۷	مصراع نخست کدام بیت، نادرست است? الف) ماه آمده به دیدن خورشید، صبح زود ب) لبریزِ زندگی است نفس‌های آخرت	۰/۲۵
۱۸	مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. «.....» «تو بودم کردی از نابودی و با مهر پروردی	۰/۵
۱۹	شعر زیر، بر پایه «گفت‌و‌گو» یا «سؤال و جواب» سروده شده‌است؛ این نوع گفت‌و‌گو در اصطلاح ادبی، چه نام دارد؟ بگفت: از دار ملک آشنایی بگفت: آنده خرند و جان فروشند؟ «نخستین بار گفتش کز کجايی؟	۰/۲۵
۲۰	با توجه به متن «با خود اندیشیدم که باز برای ما چه خوابی دیده‌اند؟ آنگاه سر خویش گرفتم و راه مدرسه در پیش»: الف) وازگان پدیدآورنده آرایه لفظی «سجع» کدام‌اند؟ ب) یک مورد کاربرد کنایه مشخص کنید.	۰/۲۵ ۰/۲۵

سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
رشته: کلیه رشته‌ها	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۶/۱۵	تعداد صفحه: ۴ صفحه
دانش آموزان (وزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشید) در نوبت شهر یورماه سال ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزش	http://aee.medu.ir

ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)	نمره												
۲۱	ترکیب «کلید گنج مروارید» در سروده زیر، نمایانگر کاربرد کدام آرایه ادبی است؟ این نخستین بار شاید بود / کان کلید گنج مروارید او گم شد»	۰/۲۵												
۲۲	شاعر، در بیت زیر، با بیان کدام واژه، مفهومی غیرحقیقی (مجاز) اراده کرده است? هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت»	۰/۲۵												
۲۳	کدام یک از واژگان مشخص شده در عبارت زیر، «مشبه به» است؟ <u>فراش</u> باد صبا را گفته تا فرش <u>زمردین</u> بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات <u>نبات</u> در مهد زمین بپرورد.»	۰/۲۵												
۲۴	با توجه به هریک از گزینه‌های زیر، پاسخ درست را برگزینید. الف) بیت «آنچه در آن برزخ سرد، در کوچه‌های غم و درد / غیر از شب آیا چه می‌دید، چشمان تار من و تو؟»، آرایه «جناس» دارد یا «تضاد»؟ ب) در سروده «ناگهان انگار بر لب آن چاه سایه‌ای را دید / او شغاد آن نابراذر بود» کاربرد آرایه ادبی «ایهام» مشهود است یا «اغراق»؟ پ) آرایه بارز بیت «همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو بپوشی / همه بیشی تو بکاهی، همه کمی تو فزایی»، «تضمين» است یا «تلمیح»؟	۰/۷۵												
۲۵	آرایه ادبی مناسب با هر بیت را برگزیده، در برابر آن بنویسید. (یک آرایه، اضافه است) <table border="1"><tr><td>۱- حس آمیزی</td><td>سخن گفتش با پسر نرم دید</td><td>الف) رخ شاه کاووس پُر شرم دید</td></tr><tr><td>۲- متناقض‌نما</td><td>آشنایان را در ایام پریشانی بپرس</td><td>ب) شانه می‌آید به کار زلف در آشفتگی</td></tr><tr><td>۳- حُسن تعليل</td><td>کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی</td><td>پ) یک دم غریق بحر خدا شو گمان میر</td></tr><tr><td>۴- اسلوب معادله</td><td></td><td></td></tr></table>	۱- حس آمیزی	سخن گفتش با پسر نرم دید	الف) رخ شاه کاووس پُر شرم دید	۲- متناقض‌نما	آشنایان را در ایام پریشانی بپرس	ب) شانه می‌آید به کار زلف در آشفتگی	۳- حُسن تعليل	کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی	پ) یک دم غریق بحر خدا شو گمان میر	۴- اسلوب معادله			۰/۷۵
۱- حس آمیزی	سخن گفتش با پسر نرم دید	الف) رخ شاه کاووس پُر شرم دید												
۲- متناقض‌نما	آشنایان را در ایام پریشانی بپرس	ب) شانه می‌آید به کار زلف در آشفتگی												
۳- حُسن تعليل	کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی	پ) یک دم غریق بحر خدا شو گمان میر												
۴- اسلوب معادله														
۲۶	کدام یک از ابیات زیر را می‌توان بیتی از یک «غزل اجتماعی» دانست؟ الف) فکری ای هموطنان در راه آزادی خویش بنمایید که هر کس نکند مثل من است آن خضر که فرخنده‌پی اش نام نهادند ب) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت	۰/۲۵												
۲۷	جای خالی عبارت زیر را به درستی پُر کنید. خوان هشتم بروگرفته از کتاب اخوان ثالث است.	۰/۲۵												
۲۸	نام آفرینندگان هریک از آثار زیر را بنویسید. الف) مثل درخت در شب باران ب) دری به خانه خورشید	۰/۵												
قلمرو فکری (۸ نمره)														
۲۹	مراد از «سر پر زدن» در عبارت «به قول بیر جندي‌ها در اين دو شهر، تنها، يك سرپرزي زديم» چيست؟	۰/۲۵												
۳۰	سروده زیر را می‌توان نمایانگر کدام صفت برجسته گوینده آن دانست؟ «با آنکه جيپ و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»	۰/۲۵												
۳۱	«صرف کردن صيغه بلعت» در عبارت زیر، نمایانگر چه مفهومی است؟ «مهمنان‌ها بدون تخلّف، تمام و کمال دور میز حلقه زده، در صرف کردن صيغه بلعت اهتمام تامی داشتند.»	۰/۲۵												

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	ساعت شروع: ۸ صبح	سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳
تعداد صفحه: ۴ صفحه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۶/۱۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: کلیه رشته‌ها
دانش آموزان (وزانه، بزرگسال) و داوطلبان آزاد سراسرکشی در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۱ http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ برگ دارد)	رده	نمره
۳۲	بیت زیر نمایانگر کدام یک از وادی‌های هفت گانه عرفان است؟ «صدهزاران سایه جاوید تو گم شده بینی ز یک خورشید تو»	۰/۲۵	
۳۳	مولانا در مصراج نخست بیت زیر، چه کسانی را سزاوار همنشینی عارف (نی) دانسته است؟ «نی حریف هر که از یاری برد پرده‌هایش پرده‌های ما درید»	۰/۲۵	
۳۴	کدام بیت بیانگر داوری مردم درباره «سیاوش» است؟ الف) سر پُر ز شرم و بھایی مراست ب) همی داد مژده یکی را دَگر اگر بی گناهم رهایی مراست که بخشود بر بی گنه دادگر	۰/۲۵	
۳۵	با توجه به سروده زیر، مقصود نقل از «قصّه درد» چیست؟ «همچنان می‌رفت و می‌آمد / همچنان می‌گفت و می‌گفت قدم می‌زد / قصّه است این قصّه؛ آری قصّه درد است»	۰/۲۵	
۳۶	دست انبات به امید اجابت به درگاه حق - جل و علا - برداشتند» و بیت زیر، بر کدام مفهوم مشترک تأکید دارند؟ «بنده همان بِه که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آورد»	۰/۲۵	
۳۷	در سطرهای زیر بر چه نکاتی تأکید شده است? «چه حرف تازه‌ای برای گفتن مانده است، یا چه چیز تازه‌ای برای نوشتن. که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟»	۰/۵	
۳۸	در سروده زیر، مقصود شاعر از «نان و هوا» چیست؟ «نان را از من بگیر، اگر می‌خواهی / هوا را از من بگیر، اما / خندهات را نه.»	۰/۵	
۳۹	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) از شنیدن اسم شهر، قند در دلم آب می‌شد. ب) هر که بی روزی است روزش دیر شد پ) تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته. ت) وصول به حُسن ممکن نشود آلا به واسطه عشق. ث) مهمان‌ها سخت در محظوظ گیر کرده، تکلیف خود را نمی‌دانند. ج) سعی کردم که پا جای پای شما بگذارم؛ مثل برق و باد خودم را به سنگر برسانم. چ) برکش ز سر این سپید معجر ح) ز خورشید و از آب و از باد و خاک خ) وانیامد در جهان زین راه کس د) به دستور فرمود تا ساروان	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵	
۲۰	جمع نمره		پیروز و سربلند باشید.

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته‌ها	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۶/۱۵		پایه ۵ دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داولطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۱			دانش آموز کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
نمره	پاسخ‌ها		ردیف

همکاران گرامی، خدا قوت، لطفا به پاسخ‌های درست و مشابه، نمره اختصاص دهید.

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۰/۲۵	پ) تجرید.	۱۲۳	۱
۰/۲۵	الف) جبین.	۱۶۳	۲
۰/۵	الف) خشمگین و قهرآسود.	۸۸	۳
۰/۲۵	ب) نگهدارنده، محافظ.	۱۴۰	۴
۰/۵	ب) شست.	۲۰	۵
۰/۵	ب) بحر.	۰/۲۵	۶
۰/۵	الف) چریغ.	۹۲	۷
۰/۷۵	الف) شب.	۹۰	۸
۰/۵	الف) شویم: برویم (فعل غیراسنادی).	۱۹	۹
۰/۵	ب) بلندترین کوه روی زمین: بدل.	۱۲۰	۱۰
۰/۲۵	الف) صفت فاعلی.	۱۵۳	۱۱
۰/۵	ب) هسته (پایه): به آن کس می‌رسد زین گنج بسیار.	۱۴۱	۱۲
۰/۲۵	کاربرد دو حرف اضافه برای یک متمم (بر آن بر).	۱۰۴	۱۳
۰/۵	الف) حذف به قرینه لفظی.	۷۱	۱۴
۰/۵	ب) حذف به قرینه معنایی.	۸۷	۱۵
۰/۵	الف) این.	۴۷	
۰/۵	عاشق: مسنند.	۵۳	
۰/۵	الف) نادرست.	۱۴۰	

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۰/۲۵	ب) یا «یوسف، بگو که هیچ نیاید برون ز چاه».	۹۷	۱۶
۰/۲۵	الف) یا: «ماه آمده به دیدن خورشید، صبح زود / یا ماه بی ملاحظه افتاده بین راه؟».	۹۶	۱۷
۰/۵	فدای نام تو، بود و نبودم؛ میهنهن، ای میهنهن.	۱۱۷	۱۸
۰/۲۵	مناظره.	۲۰	۱۹
۰/۵	الف) خویش، پیش.	۱۵۷	۲۰
۰/۲۵	استعاره.	۱۱۳	۲۱
۰/۲۵	جامعه.	۲۷	۲۲
۰/۲۵	فراش.	۱۲	۲۳

ادامه پاسخ‌ها در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته‌ها	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۶/۱۵		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۴۰۱ http://aee.medu.ir			

ردیف	پاسخ‌ها	نمره
۲۴	الف) جناس. ۰/۲۵ ص ۸۴ ب) ایهام. ۰/۲۵ ص ۱۱۳ پ) تلمیح. ۰/۲۵ ص ۱۰	۰/۷۵
۲۵	الف) ۱- حس‌آمیزی. ۰/۲۵ ص ۱۰۳ ب) ۴- اسلوب معادله. ۰/۲۵ ص ۴۹ پ) ۲- متناقض‌نما.	۰/۷۵
۲۶	الف) یا: «فکری ای هموطنان در راه آزادی خویش / بنمایید که هر کس نکند مثل من است». ۰/۲۵ ص ۲۶	۰/۲۵
۲۷	در حیاط کوچک پاییز در زندان. ۰/۲۵ ص ۱۱۴	۰/۲۵
۲۸	الف) شفیعی کدکنی. ۰/۲۵ ص ۵۷ ب) سلمان هراتی. ۰/۲۵ ص ۸۵	۰/۵

قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۹	توقف کوتاه. ۰/۲۵ ص ۶۱	۰/۲۵
۳۰	بلندنظری یا مناعت طبع یا قناعت. ۰/۲۵ ص ۲۷	۰/۲۵
۳۱	تأکید بر خوردن غذا. ۰/۲۵ ص ۱۳۶	۰/۲۵
۳۲	فقر و فنا یا وادی هفتم. ۰/۲۵ ص ۱۲۵	۰/۲۵
۳۳	هجران کشیده‌ها یا کسانی که از محبوب خود دور شده‌اند. ۰/۲۵ ص ۴۷	۰/۲۵
۳۴	ب) یا «همی داد مژده یکی را دگر / که بخشود بر بی گنه دادگر». ۰/۲۵ ص ۱۰۴	۰/۲۵
۳۵	مرگ رستم. ۰/۲۵ ص ۱۱۰	۰/۲۵
۳۶	توبه به درگاه خدا. ۰/۲۵ صص ۱۲-۱۳	۰/۲۵
۳۷	شاعر عشق خود را با تازه‌ترین تعابیر بیان نموده است یا توصیف‌ناپذیری عشق. محبوب دارای بهترین خصلت‌هایست یا وصف‌ناپذیری معشوق. ۰/۲۵ ص ۱۵۵	۰/۵
۳۸	ضرورت‌های زندگی. ۰/۵ ص ۱۵۰	۰/۵
۳۹	الف) از شنیدن اسم شهر، لذت می‌بردم (خوش حال می‌شدم). ۰/۲۵ ص ۷۷ ب) هر کس از عشق بی‌بهره باشد، روزگارش تباہ می‌شود. ۰/۵ ص ۴۷ پ) هسته خرمایی با پرورش و توجه او، نخلی بلند گردیده است. ۰/۵ ص ۱۲ ت) رسیدن به زیبایی، تنها به وسیله عشق، امکان پذیر است. ۰/۵ ص ۵۲ ث) مهمان‌ها به شدت گرفتار شده بودند و نمی‌دانستند چه کار کنند. ۰/۵ ص ۱۳۸ ج) سعی کردم دقیقاً از شما پیروی کنم؛ با سرعت خودم را به سنگر برسانم. ۰/۵ ص ۹۲ چ) این روسربی سفید (برف) را از سرت بردار. بر تخت پادشاهی بنشین. ۰/۵ ص ۳۵ ح) هیچ‌یک از پدیده‌های جهان، آوازه نیک و گفتار پاک را نابود نمی‌کنند. ۰/۵ ص ۸۶ خ) کسی در جهان از این راه بازنگشته است؛ کسی از مسافت این راه، آگاه نیست. ۰/۵ ص ۱۲۲ د) به وزیر فرمان داد که شتربان، صد کاروان شتر درشت‌اندام از دشت بیاورد. ۰/۷۵ ص ۱۰۱	۰/۲۵
۲۰	جمع نمره	پیروز و سر بلند باشید